

REFERAT Natur- og Miljøudvalget 2018-2021 d. 04-12-2018

Mødedato Tirsdag d. 04. december 2018 kl. 00:00

Mødested mødelokale 1, Skovløkken 4, Tejn

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Orientering om drikkevandsinteresserne i området ved Sandemandsvej.....	4
Bornholm viser vej – vision om fremtidig affaldsbehandling.....	6
Nye affaldsordninger fra 2022.....	8
Budgetopfølgning pr. 31. oktober 2018, Natur- og Miljøudvalget.....	12
Kompetencefordelingsplan mellem centre og fagudvalg.....	16
Forhøjelse af udlæg til sikringsarbejder på Arnager Bådehavn.....	18
Udmøntning af strategien kloge kvadratmeter i Gudhjem.....	21
Godkendelse af spildevandstakster for 2019.....	24
Prioritering af anlægsmidler, vejanlæg 2019.....	25
Anlægsbevilling til kabellægning af gadebelysning 2018.....	27
Afsluttende status - placering af ikke-religiøs gravplads.....	29
Masterplan for udvidelse af dagtilbuddet i Rønne.....	32
Nyt børnehus i Allinge.....	41
Beskæftigelsesplan 2019.....	46
Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd.....	49
Gensidig orientering.....	50
Lukket.....	51

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00P35-0102

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

04-12-2018

Åbent punkt

1

Lukket punkt

Fraværende

Bemærkninger til dagsordenen

Jens Hansen, biolog Natur og Miljø, vil deltage under behandling af punkt 2 – orientering om drikkevandsinteresserne i området ved Sandemandsvej.

Jens Hjul-Nielsen, direktør BOFA, vil deltage under behandling af punkt 3 – Bornholm viser vej – vision om fremtidig affaldsbehandling og punkt 4 – nye affaldsordninger fra 2022.

Åbent punkt

2 Orientering om drikkevandsinteresserne i området ved Sandemandsvej

13.02.08P20-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-12-2018	2	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget til orientering

Økonomi- og Planudvalget til orientering

Resumé

Natur og Miljø fremlægger ny viden om grundvandsforholdene ved Sandemandsvej i Rønne.

Dagsordenspunktet vil blive uddybet på mødet.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 4. december 2018:

Orientering taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Industriområdet ved Sandemandsvej i den østlige del af Rønne er vigtigt for erhvervslivet i kommunen.

I de senere år har man imidlertid fået viden om, at det samtidig er en del af det grundvandsdannende opland for Robbedale Vandværk, som forsyner en tredjedel af Rønne med drikkevand.

Tilgængelig viden var ikke tilstrækkelig til, at der kunne foretages en forsvarlig planlægning for arealanvendelsen i området, og Natur og Miljø har derfor i samarbejde med Rambøll gennemført en geologisk og hydrologisk undersøgelse. Dette har givet ny og mere præcis viden om grundvandsforholdene.

Præsentation på mødet vil gennemgå den historiske udvikling og præsentere resultaterne fra Rambøll, med vægt på at vise, hvor der er naturlig beskyttelse af grundvandsressourcen, og hvor det er vigtigt at lave restriktioner på arealanvendelsen af hensyn til vandforsyningen.

Samtidig perspektiveres hovedelementerne i det videre forløb. Kortlægningen af grundvandet er blot første fase, og en god balancering mellem erhvervsinteresser og drikkevandsinteresser vil først kunne dannes i det tværfaglige arbejde, som nu kommer til at pågå. Fagpersoner omkring grundvand, miljøtilsyn og kommuneplanlægning vil levere gennemarbejdede forslag, som derefter fremlægges til politisk drøftelse og inddragelse af andre berørte parter. Endelig politisk afgørelse sker i kommuneplan og lokalplaner.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

3 Bornholm viser vej – vision om fremtidig affaldsbehandling

07.01.00P00-0001

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

04-12-2018

Åbent punkt

3

Lukket punkt

Hvem beslutter

Klima- og Bæredygtighedsudvalget indstiller

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhverv- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Bofa præsenterer "Bornholm viser vej" – et oplæg til de overordnede idéer og visioner for den langsigtede udvikling (frem til ca. 2035) i affaldshåndtering og -behandling på Bornholm. Dertil et bilag med tilføjelser om visse økonomiske og driftsmæssige forhold som ønsket af KBU i forbindelse med præsentation på forrige møde. Det væsentligste element i visionen er, at alt affald på Bornholm genbruges eller genanvendes fra 2032. Visionen skal ses i lyset af de kommende års ændringer af rammebetingelser.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at visionen "Bornholm viser vej" inklusive målsætningen om at genanvende eller genbruge alt bornholmsk affald fra 2032 godkendes.

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 26. november 2018:

Anbefalet.

Natur- og Miljøudvalget den 4. december 2018:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Tidligere på året var nye affaldsordninger under behandling på en række møder i KBU. Den daværende behandling blev afsluttet med en politisk beslutning om at udskyde processen, for at få tid til at indhente mere information.

Nu er behandlingen af emnet påbegyndt igen. Det blev indledt med oplæg fra Lone Misfeldt fra Katzenmark ved tidligere møde i KBU (d. 17. september), hvor der blev gennemgået erfaringer og idéer fra det øvrige land, samt besvaret spørgsmål som en generel kvalificerende orientering. Oplægget dækkede blandt andet forhold som hente-/bringeordninger,

sommerhuse, gamle bymidter samt visionære idéer fra det øvrige Danmark - alle områder Katzenmark har erfaring i fra deres arbejde i det øvrige land.

På forrige møde i KBU (d. 29. oktober) præsenterede Bofa et oplæg til de overordnede idéer og visioner for den langsigtede udvikling i affaldshåndtering og -behandling på Bornholm set i lyset af de kommende års ændringer af rammebetingelser.

Visionen "Bornholm viser vej" præsenteres i bilag 1. Det absolut væsentligste enkeltelement er, at Bornholm sætter som mål, at alt affald på øen genbruges eller genanvendes i 2032.

Som en udløber af mødet d. 29. oktober, bad KBU om yderligere oplysninger om visse økonomiske og driftsmæssige forhold. Disse præsenteres i vedlagte bilag 2, "Notat om visse økonomiske og driftsmæssige forhold".

Økonomiske konsekvenser

Arbejdet med visionen søges i første omgang finansieret vha. interne omprioriteringer samt eksterne kilder.

Såfremt disse kilder ikke kan dække, estimeres de maksimale omkostninger til 30-75 kr. pr. husstand pr. år, svarende til 1-2 % takststigning, eller 1,5 mio. kr. i alt.

Denne eventuelle takststigning vil i så fald blive aktuel fra 2021 og fremefter.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

De øgede ressourcer vil primært blive anvendt på to til tre årsværk fordelt på såvel timelønnet- som funktionærsiden.

Funktionærressourcen (ét årsværk) vil blive anvendt til at sikre fremdrift i projektet og afsøge finansieringskilder.

Timelønsressourcen (ét til to årsværk) vil blive anvendt til at fremme sortering primært på containerpladserne samt medvirke ved øgede eftersorteringstiltag.

Finansiering vil søges dækket ved intern omprioritering og ekstern finansiering. Kun hvis disse ikke kilder er tilstrækkelige vil takststigningen blive gennemført i forbindelse med budget 2021.

Åbent punkt

4 Nye affaldsordninger fra 2022

07.01.00P00-0001

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

04-12-2018

Åbent punkt

4

Lukket punkt

Hvem beslutter

Klima- og Bæredygtighedsudvalget indstiller

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhverv- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Bofa præsenterer de overordnede principper for affaldshåndtering jævnfør "Danmark uden Affald", der skal implementeres senest i 2022.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at Klima- og Bæredygtighedsudvalget godkender de af Bofa anbefalede nye affaldsordninger fra 2022.

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 26. november 2018:

Anbefales, idet der undersøges alternative muligheder for metalafhentning.

Natur- og Miljøudvalget den 4. december 2019:

Anbefales. Torben Rønne (DF) ønsker at følge KBU's indstilling.

Sagsfremstilling

Tidligere på året var nye affaldsordninger under behandling på en række møder i Klima- og Bæredygtighedsudvalget (KBU). Den daværende behandling blev afsluttet med en politisk beslutning om at udskyde processen, for at få tid til at indhente mere information.

Nu er behandlingen af emnet påbegyndt igen. Det blev indledt med oplæg fra Lone Misfeldt fra Katzenmark ved tidligere møde i KBU (d. 17. september 2018), hvor der blev gennemgået erfaringer og idéer fra det øvrige land, samt besvaret spørgsmål som en generel kvalificerende orientering. Oplægget dækkede blandt andet forhold som hente-/bringeordninger, sommerhuse, gamle bymidter samt visionære idéer fra det øvrige Danmark - alle områder Katzenmark har erfaring i fra deres arbejde i det øvrige land.

På forrige møde i KBU (d. 29. oktober 2018) præsenterede Bofa et oplæg til de overordnede idéer og visioner for den langsigtede udvikling i affaldshåndtering og -behandling på Bornholm set i lyset af de kommende års ændringer af rammebetingelser.

Nu præsenteres Bofas planer for affaldshåndtering på Bornholm, der imødekommer kravene i Regeringens ressourcestrategi "Danmark uden Affald", der skal være implementeret i 2022 og første del af EU's affaldsdirektiv, der skal være implementeret i 2025.

Når Kommunalbestyrelsen har taget stilling til indstillingen, vil Bofa udarbejde en detaljeret plan for affaldshåndtering og udbudsproces, der præsenteres for kommunalbestyrelsen i marts 2019.

Lovgivningsmæssige krav 2022

Regeringens Ressourcestrategi "Danmark uden Affald" stiller en række krav til minimum 50 % genanvendelse af det indsamlede husholdningsaffald. Genanvendelsesmålet gælder syv udvalgte fraktioner: KOD (madaffald), pap, papir, glas, metal, plast og træ. Målet skal nås inden 2022.

Landsgennemsnittet i dag for de syv fraktioner er 35 % genanvendelse.

Genanvendelsesprocenten på Bornholm, er på 35 % for de syv fraktioner.

Det nye genanvendelsesmål på 50 % gælder for de syv fraktioner samlet set. Det gælder for et landsdækkende gennemsnit, der er et fælles mål for hele Danmark. Kommunerne har medefrihed hver især til at bidrage til at nå målet.

Ud af de syv fraktioner tilbyder Bofa i dag en ordning for de fem. Der er ikke en ordning for KOD (madaffald) og for så vidt angår plast er der en ordning for visse typer plast (emballageplast), men ikke for plast generelt.

Lovgivningsmæssige krav fra EU i 2025, 2030 og 2035

EU har med et nyt affaldsdirektiv stillet en række krav til medlemslandene for den fremtidige affaldshåndtering. De væsentligste er højere krav til genanvendelse i årene fremover. Første gang i 2025, hvor det kræves at genanvendelsesprocenten når 55 %. Der er imidlertid ikke tale om målinger efter det samme system som i "Danmark uden Affald", idet der inddrages flere fraktioner.

Yderligere krav tilkommer i 2030 og 2035 ligesom det generelt må forventes, at kravene til genanvendelse vil fortsætte med at stige i de følgende år.

Nye affaldsordninger på Bornholm

Der er herunder en oversigt over eksisterende ordninger og forslag til nye ordninger på Bornholm. Bofa redegør for en anbefalet ny ordning og 3 alternative ordninger, der alle opfylder kendt lovgivning frem til 2030. Bemærk at det som hentes ved husstanden er henteordninger og det som bringes til miljøstation, kuber og containerpladser er bringeordninger.

Eksisterende ordning status quo	Anbefalet ny ordning	Alternativ 1 Minimumsløsning: status quo + madaffald	Alternativ 2 Minimumsløsning + metalkuber	Alternativ 3 Minimumsløsning + plast, samt glas og flasker
Hente	Hente	Hente	Hente	Hente
Restaffald	Restaffald	Restaffald	Restaffald	Restaffald
Pap og papir	Pap og papir	Pap og papir	Pap og papir	Pap og papir
Batterier	Batterier	Batterier	Batterier	Batterier
Småt elektronik	Småt elektronik	Småt elektronik	Småt elektronik	Småt elektronik
Storskrald (tilmeldeordning)	Storskrald (tilmeldeordning)	Storskrald (tilmeldeordning)	Storskrald (tilmeldeordning)	Storskrald (tilmeldeordning)
	KOD (madaffald)	KOD (madaffald)	KOD (madaffald)	KOD (madaffald)
	Plast, samt glas og flasker			plast, samt glas og flasker
Bringe	Bringe	Bringe	Bringe	Bringe
Glas og flasker i kuber	Glas og flasker i kuber * ¹	Glas og flasker i kuber	Glas og flasker i kuber	Glas og flasker i kuber * ¹
Miljøstationer * ²	Miljøstationer * ²	Miljøstationer * ²	Miljøstationer * ²	Miljøstationer * ²
Containerplads * ³	Containerplads * ³	Containerplads * ³	Containerplads * ³	Containerplads * ³
Haveaffald	Haveaffald	Haveaffald	Haveaffald	Haveaffald
	Metal i kuber		metal i kuber	
Genanvendelses % = 35	Genanvendelses % = 55	Genanvendelses % = 50	Genanvendelses % = 51	Genanvendelses % = 54
	* ¹ mængden af kuber halveres p.g.a. samtidig husstandsindsamling			* ¹ mængden af kuber halveres p.g.a. samtidig husstandsindsamling
* ² restaffald, pap og papir, glas og flasker, samt batterier	* ² restaffald, pap og papir, glas og flasker, samt batterier	* ² restaffald, pap og papir, glas og flasker, samt batterier	* ² restaffald, pap og papir, glas og flasker, samt batterier	* ² restaffald, pap og papir, glas og flasker, samt batterier
* ³ 34 forskellige fraktioner	* ³ 34 forskellige fraktioner, stigende i de kommende år	* ³ 34 forskellige fraktioner, stigende i de kommende år	* ³ 34 forskellige fraktioner, stigende i de kommende år	* ³ 34 forskellige fraktioner, stigende i de kommende år

Anbefalet ny ordning: Bofa anbefaler således at udvide de eksisterende henteordninger med at afhente KOD (madaffald), plast, samt glas og flasker ved husstanden. Derudover foreslås det at borgere kan bringe metal til 200 nye kuber der etableres til metal rundt om på øen. Disse ordninger imødegår borgernes og turisters efterspørgsel på at sortere mere affald og vil betyde en genanvendelses procent på 55 når de er fuldt implementeret.

Det estimeres, at en gennemførelse af ovenstående vil medføre en prisstigning på ca. 15 %, svarende til ca. 450 kr. pr. husstand pr. år. Dette gælder fra 2022, hvor alle ændringer implementeres.

Alternativer: Der kan som alternativ gennemføres en ordning der som minimum tilføjer KOD (madaffald) til de eksisterende ordninger, dertil kan så evt. vælges enten metal i kuber eller plast, samt glas og flasker.

Husstandsindsamling af plast, samt glas og flasker skal til- eller fravælges sammen på grund af indsamlingsmateriel.

Både de anbefalede og de alternative ordninger vil sikre overholdelse af kendte krav frem til 2030, hvor førnævnte EU krav sandsynligvis vil betyde behov for yderligere ændringer.

De estimerede udgifter for affaldsfraktionerne fremgår af nedenstående skema:

	Initial investering (afskrives på 15 år)	Løbende driftsomkostninger pr. år (eksl. afskrivninger)	Takst stigning i % pr. husstand	Takst stigning i kr. pr. husstand
KOD	22.000.000	3.750.000	5	150
Metal	1.500.000	250.000	> 1	20
Plast	13.000.000	2.750.000		270
Glas		2.300.000	9	
Kommunikation	250.000			

Økonomiske konsekvenser

Implementeringen af de af Bofa anbefalede nye affaldsordninger fra 2022, estimeres til at koste ca. 15 % takststigning, svarende til et beløb på ca. 450 kr. pr husstand pr. år.

De øvrige 3 alternative ordninger fremgår af ovenstående tekst og skema.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Alle priser er estimeret. De endelige priser vil først være kendt efter gennemførelse af en udbudsproces. Detaljeret plan for udbudsproces og affaldshåndtering vil blive udvalgsbehandlet i marts 2019.

Åbent punkt

5 Budgetopfølgning pr. 31. oktober 2018, Natur- og Miljøudvalget

00.30.14G01-0066

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-12-2018	5	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Budgetopfølgningen pr. 31. oktober 2018 viser for Natur- og Miljøudvalgets områder et forventet regnskab, der udviser et merforbrug på 19,1 mio. kr. Set under et er der overført et overskud på 8,8 mio. kr. fra 2017, dermed forventes årets resultat at blive et underskud på 10,3 mio. kr.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set et mindreforbrug på 1,9 mio. kr. i 2018. Anlægsopfølgningen viser, at der forventes et forbrug på 87,5 mio. kr. ud af et rådighedsbeløb på 166,5 mio. kr.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- a) at budgetopfølgningen tages til efterretning
- b) at det som en del af den samlede budgetopfølgning til kommunalbestyrelsen indstilles, at der meddeles tillægsbevilling på 6.037.000 kr. til bevilling 52 Teknik, natur og miljø finansieret af næste års budget på bevillingens rammer. Særligt for havnene, skal nævnes at 0,6 mio. kr. af merforbruget udgøres af udlæg vedr. projekter, der forventes refunderet i 2016.
- c) at det som en del af den samlede budgetopfølgning til kommunalbestyrelsen indstilles, at mindreforbruget vedr. jordforureningsopgaver på 1.400.000 kr. overføres til 2019, som følge af tidsmæssig forskydning af projektets udgifter.
- d) at der som en del af den samlede budgetopfølgning til kommunalbestyrelsen indstilles, at der meddeles negativ tillægsbevilling på 522.000 kr. på den ikke-overførbare bevilling til bevilling 52 Teknik, natur og miljø, beløbet tilføres de likvide midler.
- e) at der som en del af den samlede budgetopfølgning til kommunalbestyrelsen indstilles, at der meddeles negativ tillægsbevilling på 650.000 kr. til bevilling 53 Veje, parker og anlæg som følge af uforbrugt tillægsbevilling givet til omlægning til økologi på naturområdet, beløbet tilføres de likvide midler
- f) at der som en del af den samlede budgetopfølgning til kommunalbestyrelsen indstilles, at der meddeles tillægsbevilling på 7.142.000 kr. til bevilling 57 Kollektiv trafik finansieret af næste års budget på bevillingens rammer

Natur- og miljøudvalget den 4. november 2018:

Taget til efterretning. Løsningsmodeller til BAT's merforbrug behandles 8. januar 2019.

Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring i Bornholms Regionskommune, gennemføres budgetopfølgning pr. 31. oktober 2018. I 2018 gennemføres budgetopfølgning pr. 30. april og 31. oktober, samt en administrativ budgetopfølgning pr. 31. juli.

Mer-/mindreforbrug angiver afvigelser i forhold til det korrigerede budget 2018 ekskl. overførsler fra 2017.

Over-/underskud angiver afvigelser i forhold til det korrigerede budget 2018, dvs. inkl. overførsler fra 2017.

Af bilag 1 fremgår budgetopfølgning på driften

Af bilag 2 fremgår budgetopfølgning på anlæg

Drift

For den del af **Center for Natur, Miljø og Fritid** som vedr. Natur- og Miljøudvalgets område, forventes samlet set et merforbrug på 1,7 mio. kr. Med et overført underskud på 4,4 mio. kr. forventes årets resultat således at blive et underskud på 6,0 mio. kr. der vedrører skadedyr og havne. Dog er forventningen til skadedyrsbekæmpelsen forbedret, efter at udgifterne hen over sommeren har været lavere end samme tid sidste år og dermed lavere end forudsat, mens forventningen vedrørende havne er forværret. Ændringen vedrørende havne skyldes både at der var forventet nogle flere indtægter, og at forbruget til vedligehold har været større end forudsat. På begge områder påregnes at det samlede underskud nedbringes over en årrække.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set et mindreforbrug på 1,9 mio. kr., hvoraf det meste hidrører jordforurening og en igangværende sag omkring afværgenforanstaltninger.

For **Center for Ejendomme og Drift** forventes samlet set et merforbrug på 17,5 mio. kr. Med et overført overskud på 13,2 mio. kr. forventes årets resultat at blive et underskud på 4,3 mio. kr.

Merforbruget skyldes hhv. brug af overførte overskud fra 2017, heraf 6,2 mio. kr. vedrørende Vej, Park og Anlæg, 1,5 mio. kr. vedr. Vej & Park, og samlet 2,9 mio. kr. vedrørende ejendomsservice, rengøring og Devika.

Dertil forventer BAT et samlet merforbrug på 8,2 mio. kr., hvoraf 1,1 mio. kr. dækkes af overførsel fra 2017. Det forventede merforbrug kan tilskrives:

- Øgede personaleudgifter, som til dels er en følge af nedarbejdet skyldig afspadsering, dels er en følge af øget kørsel blandt andet til campus, men også på flere andre ruter
- Øgede udgifter til brændstof, da prisen har været stigende igennem de seneste år
- Øgede udgifter til materiel og vedligehold. Generelt er materiellet på både rutetrafik samt på den offentlige servicetrafik præget af dels at være udenfor garantiperioder, ligesom det er præget af den store mængde kørsel og dermed slidtage og vedligehold, der kræves.
- Faldende indtægter. Det har ikke været muligt, at beskære kørslen i samme omfang som indtægterne har været vigende, uden at det ville have haft servicemæssige konsekvenser. Derimod har der været behov for at øge kørselstimerne og antallet af fastansatte.
- Herudover ses et mindre merforbrug på udgifterne til eksterne vognmænd for lokal- og regional rutekørsel.

Budgetopfølgningen for BAT er uddybet i bilag og på udvalgets møde i januar 2019 fremlægges et opfølgende notat der indeholder en vurdering af de eventuelle fremadrettede økonomiske udfordringer og en prognose for forbruget i 2019. Herudover vil der indgå allerede planlagte tiltag til udgiftsreduktioner samt yderligere tiltag der vil kræve politisk stillingtagen, med henblik på at bringe budgettet i balance samt afvikle et overført underskud.

På den ikke-overførbare bevilling forventes balance mellem forbrug og budget i 2018

Anlæg

Der er foretaget anlægsopfølgning pr. 31. november 2018 på samtlige projekter i forhold til de afsatte rådighedsbeløb i 2018.

Budgetopfølgningen udviser følgende hovedposter:

Beløb i 1.000 kr.	2018		
	Rådigheds-beløb	Forventet forbrug	Forventet afvigelse
CNMF, Veje og havne	21.409	12.289	9.120
CNMF, Cykelprojekter	4.704	979	3.725
CED, Vej, park og anlæg	29.256	27.599	1.657
CED, Ejendomsservice, bygninger	89.878	42.533	47.345
CED, Ejendomsservice, ældre-/plejeboliger	4.378	1.620	2.758
CED, BAT	1.344	895	449
I alt, skattefinansieret område	150.971	85.915	65.056

Beløb i 1.000 kr.	2018		
	Rådigheds-beløb	Forventet forbrug	Forventet Afvigelse
CNMF, Bofa	15.573	1.573	14.000
I alt, brugerfinansieret område	15.573	1.573	14.000

På Natur- og Miljøudvalgets område udgør det samlede rådighedsbeløb i 2018 netto 166,5 mio. kr. Der forventes et mindreforbrug på netto 79,1 mio. kr., hvilket svarer til 47,5 %.

Det forventede mindreforbrug fremkommer primært via projekterne Trafikforanstaltninger ved Campus med 1,5 mio. kr., Kabellægning af gadebelysning 2017 med 1,0 mio. kr., Gadebelysning, LED-teknologi med 2,0 mio. kr., Belægningsvedligeholdelse med 1,8 mio. kr., Nedrivning af dele af gl. Klemensker skole med 1,8 mio. kr., Projektering, læringsmiljøer/madskoler med 1,0 mio. kr., Kongeskærs skolen, nye læringsmiljøer med 4,7 mio. kr., Hjælpemiddeldepotet, tilbygning med 1,0 mio. kr., Snorrebakken 66, indretning til administrationsbygning med 7,3 mio. kr. samt Bofa, ny economizer t/forbrændingsanlægget med 14,0 mio. kr.

Dertil kommer nogle disponible anlægspuljer for veje, broer og havne, hvor projekterne er prioriteret af Natur- og Miljøudvalget, men som ikke forventes udmøntet fuldt ud i 2018.

En stor andel af mindreforbruget udgør rådighedsbeløb, hvor der endnu ikke er meddelt anlægsbevilling samt projekter, hvor der er meddelt anlægsbevilling, men hvor projektet afventer politisk stillingtagen. Disse projekter omfatter primært Vej- og trafik anlæg ved Rønne Havn (Havnepakke III) med 4,7 mio. kr., Pulje til øget trafikssikkerhed v/skoler (Hans Rømer Skolen) med 1,0 mio. kr., Pulje til vedligeholdelse af restboligmassen 2,9 mio. kr., Pulje til nye læringsmiljøer på skolerne 6,5 mio. kr., Pulje til etablering af madskoler med 7,8 mio. kr.,

Renovering af administrationsbygninger, etape 2 med 1,2 mio. kr., Renovering af administrationsbygninger, etape 3 med 2,5 mio. kr. samt Nye plejeboliger med 2,3 mio. kr.

Økonomiske konsekvenser

På Natur og Miljøudvalgets overførbare bevillinger er der fra 2017 overført et overskud på 8,8 mio. kr. Med et forventet merforbrug i 2018 på 19,1 mio. kr. forventes overskuddet blive til et underskud på 10,3 mio. kr.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set et mindreforbrug på 1,9 mio. kr. i 2018

Tabel 1: Driftsopfølgning pr. 31. oktober 2018

Beløb i 1.000 kr.	Forventet mer-/mindreforbrug i 2018		Afvigelse i pct.		Overført fra 2017	Forventet resultat i 2018 (+overskud /-underskud)	
	Overførbare	Ikke-overførbare	Overførbare	Ikke-overførbare		Overførbare	Ikke-overførbare
Center for Natur, Miljø og Fritid	-1.661	1.922	1,1 %		-4.376	-6.037	1.922
51 Beredskab	-100		1,1 %		100	-	
52 Teknik, natur og miljø	-1.561	1.922	7,3 %	26,5 %	-4.476	-6.037	1.922
58 Affaldshåndtering		-		0,0 %			-
Center for Ejendomme og drift	-17.458	-	10,6 %	0,0 %	13.168	-4.290	-
53 Vej, park og anlæg	-6.132		9,0 %		6.782	650	
54 Vej og Park	-1.546		60,9 %		2.546	1.000	
55 Ejendomme og service	-1.738	-	2,3 %	0,0 %	2.425	687	
56 Devika	154		25,8 %		361	515	
57 Kollektiv trafik	-8.196		37,1 %		1.054	-7.142	
Natur- og Miljøudvalget	-19.119	1.922	9,8 %	13,7 %	8.792	-10.327	1.922

Note: Merforbrug angives med negativt fortegn

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

6 Kompetencefordelingsplan mellem centre og fagudvalg

00.15.15A21-0098

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

04-12-2018

Åbent punkt

6

Lukket punkt

Hvem beslutter

Klima- og Bæredygtighedsudvalget indstiller

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der er udarbejdet en ny kompetencefordelingsplan på de traditionelle tekniske områder som følge af den vedtagne styrelsesvedtægt samt den administrative organisering. Kompetencefordelingsplanen beskriver hvilke udvalg og centre, der har kompetence til at afgøre konkrete sager eller udføre de forskellige driftsopgaver.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at forslaget til kompetencefordelingsplan godkendes.

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 26. november 2018:
Godkendt.

Natur- og Miljøudvalget den 4. december 2018:
Anbefales.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune fik som følge af den politiske konstituering efter kommunalvalget en ny administrativ organisation per 1/1-2018. I den nye organisation er opgaverne på de traditionelle tekniske områder fordelt på flere centre i kommunen – Center for Erhverv, Byg og Sekretariat, Center for Natur, Miljø og Fritid samt Center for Ejendomme og Drift.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 22. februar 2018 den nye styrelsesvedtægt for Bornholms Regionskommune. Styrelsesvedtægten beskriver ansvars- og opgavefordelingen mellem de politiske fagudvalg.

Den nye styrelsesvedtægt og den nye administrative organisering har medført et behov for en opdateret kompetencefordelingsplan for de områder, der tidligere lå under Teknik- og Miljøudvalget.

Kompetencefordelingsplanen beskriver hvilke udvalg og centre, der har kompetence til at afgøre konkrete sager eller udføre de forskellige driftsopgaver.

Kompetenceplanen er bygget op omkring lovgivning samt kommunens driftsområder.

I kompetenceplanen anvendes følgende forkortelser for kompetence:

- O for Orienteres
- I for Indstiller
- B for Beslutter

- Adm for Administration
- KBU for Klima- og Bæredygtighedsudvalg
- NMU for Natur- og Miljøudvalget
- ØEPU for Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget
- KB for Kommunalbestyrelsen

Kompetenceplanen delegerer som under de tidligere udvalg beslutningskompetencen for en række opgaver til administrationen.

Den beskriver også kompetencen hos de forskellige udvalg i de sager, som skal behandles i flere udvalg.

Kompetenceplanen afspejler de beskrivelser af de forskellige udvalgs ansvarsområder, som det er beskrevet i styrelsesvedtægten.

Kompetenceplanen kan forventes revideret med jævnlige mellemrum som følge af lovrevisioner eller implementering af ny lovgivning.

Kompetenceplanen indstilles til fagudvalgenes og kommunalbestyrelsens godkendelse.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

7 Forhøjelse af udlæg til sikringsarbejder på Arnager Bådehavn

08.00.00S49-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-12-2018	7	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhverv- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen godkendte den 21. december 2017 en anlægsbevilling til medfinansiering af sikringsarbejder på Arnager Bådehavn på 650.000 kr.

Derudover bevilgede kommunalbestyrelsen et udlæg til Arnager Bådehavn på op til 1.300.000 kr.

Den private havn har siden modtaget endnu et tilsagn om tilskud til projektet og der er derfor behov for at der bevilges et højere udlæg til Arnager Bådehavn.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller:

- at det bevilgede udlæg til Arnager Bådehavn forhøjes med 1.250.000 kr., således at det bevilgede udlæg herefter udgør op til i alt 2.550.000 kr.

Natur- og Miljøudvalget den 4. december 2019:
Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med vedtagelsen af budget 2018 at afsætte 650.000 kr. excl. moms til sikring af den over 100 år gamle træbro på Arnager Bådehavn. Kommunalbestyrelsen godkendte den 21. december 2017 en anlægsbevilling, så der kunne igangsættes arbejder for 1.850.000 kr. excl. moms (1. etape). Projektet omfatter etablering af en ny bro i træsorten Azobe.

Projektet er en del af den sikringsforpligtelse, som kommunen påtog sig, da den i 2003 besluttede at afvikle driftstilskuddene til de private havne.

Da Arnager Bådehavn er en lille privatejet havn, som ikke har mulighed for at skaffe likviditet til projektets udgifter i projektperioden, bevilgede kommunalbestyrelsen på samme møde et udlæg til havnen, udover anlægsbevillingen, på op til 1.300.000 kr.

Arnager Bådehavn havde på tidspunktet for godkendelse af anlægsbevillingen til medfinansiering af sikringsarbejder på Arnager Bådehavn samlede tilsagn og egenfinansiering på i alt 1.850.000 kr. De samlede projektudgifter udgjorde på daværende tidspunkt ca. 3 mio. kr. excl. moms.

Arnager Bådehavn har i september 2018 modtaget tilsagn fra Nordeafonden om et tilskud på 1.000.000 kr. Med det sidste fondstilskud har Arnager Bådehavn selv skaffet 65 pct. til den kommunale forpligtelse. Det ekstra tilskud gør, at projektudgifterne øges og derfor har havnen behov for, at der bevilges et højere udlæg til mellemfinansiering i projektperioden.

Det indstilles i denne sag, at kommunen yder et udlæg på op til 2.550.000 kr. til Arnager Bådehavn.

En efterkalkulation af budgettet har efter påbegyndelsen af projektet øget det totale budget fra 3.000.000 kr. til 3.400.000 kr.

Budget excl. moms	Kroner
Projektering	300.000
Entrepriser	2.900.000
Uforudsete omkostninger	200.000
Udgifter i alt	3.400.000

Det nye tilsagn om tilskud fra Nordeafonden gør, at projektet kan gå i gang med 2. etape.

Nu hvor broens Azobe-konstruktion er fuldstændig statisk gennemregnet, vil den nye bro ud over at være klimasikret, også have en levetid på over 100 år uden vedligeholdelse. Broen vil også kunne bære lastbiler, dumpers, gravemaskiner m.m. så alle forstærkninger, ombygninger og vedligehold af havnen, kan udføres uden at alt skal sejles ud til havnen med store ekstraudgifter til følge.

Da der forsat mangler en del af finansieringen bliver der alene indkøbt træ, så der enten

1. kan rammes pæle og monteres nye dragere helt ud til havnen, eller
2. der kan etableres en helt færdig bro så langt som muligt, men hvor der mangler nogle få fag i at nå helt ud til havnen. Ved sidstnævnte mulighed etableres der en overgang mellem ny og gammel bro.

Hvis ikke det lykkes at finansiere den sidste etape, vil det betyde ekstra udgifter for Arnager Bådehavn til opstart og iland-transport af rammemaskinen to gange, eller udgifter til leje af stålplader til midlertidigt brodæk.

Økonomiske konsekvenser

Projektets finansiering er således sammensat:

Finansiering excl. moms	Kroner
Tilsagn fra fonde	-2.000.000
Bornholms Regionskommune	-650.000
Egenfinansiering Arnager Bådehavn	-200.000
Manglende finansiering	-550.000
Indtægter i alt	-3.400.000

Anlægstilskuddet fra Bornholms Regionskommune til den private momsregistrerede havn er uændret på 650.000 kr.

I henhold til Økonomiudvalgets beslutning af 14. november 2005 kan Bornholms Regionskommune yde private havne et rentefrit udlån i forbindelse med anlægsarbejder. Anlægsarbejderne kræver stor likviditet, idet tilskud først udbetales efter anlægsarbejdets færdiggørelse, og momsen kun kan hjemtages efterfølgende.

Havnen har nu behov for et samlet udlæg på op til 2.550.000 kr. Beløbet dækker de eksterne tilskud på i alt 2.000.000 kr. samt momsudgifter på i alt 550.000 kr.

Havnen tilbagebetaler udlægget, når tilskuddene er modtaget, og når momsbeløbet er refunderet fra SKAT.

	Hele kroner
Tilskud Bornholms Regionskommune incl. moms	812.500
Udlæg, som tilbagebetales når fondsmidler og moms er afregnet	2.550.000
Samlede projektudgifter incl. moms	3.362.500

Der vil blive udfærdiget et skriftligt tillæg til den oprindelige aftale med Arnager Bådehavn omkring medfinansiering af projektet samt vilkår for udlæg af projektudgifter.

Arnager Bådehavn har ansøgninger liggende hos et par fonde for at skaffe den resterende finansiering. Hvis der gives afslag på disse ansøgninger, vil restfinansieringen på 550.000 kr. forslås prioriteret fra anlægspuljen for havnene 2019, hvorefter anlægsbevillingen til projektet vil blive ansøgt forhøjet.

Sagen forelægges til politisk behandling igen, hvis der opnås yderligere tilsagn om tilskud fra private fonde eller EU, og/eller ved en eventuel forhøjelse af anlægsbevillingen.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

Åbent punkt

8 Udmøntning af strategien kloge kvadratmeter i Gudhjem

20.00.00G01-0037

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

04-12-2018

Åbent punkt

8

Lukket punkt

Hvem beslutter

Natur - og Miljøudvalget beslutter

Job, Udviklings- og Fritidsudvalget beslutter

Resumé

I forrættelse af Job- Udviklings og Fritidsudvalget og Natur- og Miljøudvalget beslutning henholdsvis den 6. og 7. marts 2018, har Ejendomsservice afholdt dialogmøde med repræsentanter for henholdsvis Gudhjemshuset, Gudhjem bibliotek og Klippebo. Herunder blev scenarier og muligheder drøftet forud for beslutning om evt. udmøntning af ejendomsstrategien og "Kloge kvadratmeter" i Gudhjem. Derfor fremlægges nu endnu en status i henhold til tidligere beslutning, samt nedenstående orientering.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- a) at udvalget tager statusorienteringen til efterretning.
- b) at udvalget godkender, at Ejendomsservice medvirker i begrænset omfang til at afdække de 6 ønsker fra Gudhjem By og Mindeforening, forud for endelig indstilling om hvorledes strategien Kloge Kvadratmeter i Gudhjem skal udmøntes.
- c) at Ejendomsservice i samarbejde med Gudhjem By og Mindeforening, senest maj 2019 orienterer udvalget om resultatet af samarbejdet og fremlægger et endeligt forslag til udmøntning af strategien kloge Kvadratmeter i Gudhjem.

Natur- og Miljøudvalget den 4. december 2018:

Indstilling taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Ejendomsservice har i hele forløbet tilkendegivet, at hovedformålet med "Kloge Kvadratmeter" er at udnytte bygningers overskudskapacitet og samle aktiviteter på færre kvadratmeter for dermed nedbringe driftsudgifter.

Derfor har Ejendomsservice foretaget arealberegninger og afdækning af optimeringsmuligheder i bygningen Solstien 1. Derudaf ses det, at der er den fornødne kapacitet til rådighed på Solstien, til at samle aktiviteterne fra Gudhjemshuset og Biblioteket. Der er ikke udført økonomiske beregninger på nuværende tidspunkt. Det anslås dog, at der skal søges en anvendelsesændring, og derefter investeres et mindre beløb i en let ombygning, så de forskellige foreningers behov kan tilgodeses.

Ejendomsservice har, med politisk deltagelse, den 19. marts 2018 afholdt et dialogmøde med repræsentanter for Gudhjem By og Mindeforening samt repræsentanter for Gudhjemshuset og Gudhjem Bibliotek.

På mødet blev følgende scenarier vendt:

- A. *Der arbejdes videre med kvalificering af forslag, udarbejdet af Gudhjem arbejdsgruppe, der primært omhandler at skabe bo-muligheder i Gudhjem i henhold til bilag 2. Gudhjemhuset og Biblioteket består.*
- B. *Der arbejdes videre med en forretningsmodel og yderligere kvalificering af det indsendte forslag om ekstensiveret anvendelse af Gudhjem bibliotek som mini-konference lokation, i ydersæsoner. Gudhjem Bibliotek består.*
- C. *Klippebo indrettes som hovedbygning for fritids- og kulturtilbud i Gudhjem. Der arbejdes på en organisatorisk samling af velfærdsfaciliteter for Plejecenter Klippebo og Hjemmeplejepersonale. Aktiviteter i Gudhjemhuset og Biblioteket flyttes til Klippebo. Gudhjemhuset og Biblioteksbygningen sælges og midler kan evt. bruges til indretning af kulturtilbud på Klippebo.*
- D. *Klippebo indrettes som hovedbygning for fritids- og kulturtilbud i Gudhjem. Gudhjemhuset flyttes til Klippebo og Biblioteket bevares i sin nuværende form og placering. Gudhjemhuset sælges, og midler kan evt. bruges til indretning af kulturtilbud på Klippebo.*

Det blev på dialogmødet besluttet:

- At Ejendomsservice skulle foretage den fornødne dataindsamling til at foretage en arealberegning, der afdækker mulighederne for at samle aktiviteter.
- At nedsætte en lokal arbejdsgruppe, der skulle kvalificere Byens ønsker i denne proces, efter en bygningsgennemgang af Solstien 1.

Arbejdsgruppen har efterfølgende fremsendt følgende ønsker:

1. *At der indledes et samarbejde om scenarie-udviklingen for "Kloge m2" i Gudhjem.*
2. *At BRK gennemfører en lang række af de analyser og økonomiske beregninger der er nævnt i "Analyse og Procesplan" bilag 1, fra mødet d. 6. marts 2018.*
3. *At Arbejdsgruppen inddrages i dette arbejde med sparring og idéudvikling.*
4. *At der tages kontakt til forskellige almenyttige og/eller private boligselskaber med henblik på at få undersøgt potentialet for indretning af lejeboliger.*
5. *At alle berørte grupper/brugere mv. inddrages i en fælles proces, - herunder Klippebo's personale og ledelse, Hjemmeplejen, Hjemmesygeplejen, Væverne samt de erhvervslejerne der i dag allerede er i bygningen.*
6. *At byens unge tages med på råd, idet vi oplever en efterspørgsel efter såvel værested som ungdomsboliger*

Ejendomsservice har henover sommeren 2018 udført arealberegninger, hvorefter dialogen med Gudhjem By og Mindeforening nu er genoptaget.

Byen tilkendegiver nu, at der ønskes mere tid til at gennemarbejde deres input til Kloge Kvadratmeter i Gudhjem, jfr. de 6 ovenstående ønsker.

Gudhjem By- og Mindeforening ønsker at etablere boliger/lejligheder i de lokaler på Solstien 1, som ikke benyttes. Lokalplanen skal ændres, hvis der skal etableres almindelige lejeboliger. Hvis boligerne er til handicappede eller ældre, gælder lokalplanen som den er. Det vil i så fald være hensigtsmæssigt at rokere om på de eksisterende forhold, således at den nederste del af sydfløjen adskilles fra den øvrige bygningsmasse. Der kan så etableres ca. 370

bruttokvadratmeter bolig i 1. og 2. plan. Det skønnes, at der kan skabes 4-6 lejligheder. Udgiften til etablering af lejligheder afhænger af kvalitet, indretning og omfang, og bør vurderes nærmere.

Økonomiske konsekvenser

Ejendomsservice vil i begrænset omfang bidrage til processen, hvor det forventes at Gudhjem By- og Mindeforening selv udfører væsentlige dele af undersøgelserne.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

Åbent punkt

9 Godkendelse af spildevandstakster for 2019

13.00.00S55-0011

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-12-2018	9	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Bornholms Energi og Forsyning A/S har fremsendt forslag til takster for kloakområdet i 2019. Taksterne er uændrede i forhold til 2018 bortset fra almindelig indeksregulering på taksterne for fast vandaflædningsbidrag og tilslutningsbidrag.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at taksterne godkendes.

Natur- og Miljøudvalget den 4. november 2018:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Bornholms Spildevand A/S foreslår uændrede takster for bortskaffelse af spildevand i 2019. Dog er tilslutningsbidraget og det faste vandaflædningsbidrag i takstbladet for 2019 pristalsreguleret i henhold til den gældende betalingsvedtægt (nettoindeks april 2019 = 102,6).

Det betyder:

- at tilslutningsbidraget i 2018 fastsættes til 43.290 kr. ex moms (afrundet til nærmeste 10´er).
- at det faste bidrag i 2018 fastsættes til 548 kr. ex moms (afrundet til nærmeste kr.)

Økonomiske konsekvenser

Spildevandsområdet er brugerfinansieret, og de nye takster har ingen økonomiske konsekvenser for kommunen ud over, at betalingen for afløb fra kommunens ejendomme reguleres i henhold til takstbladet.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

10 Prioritering af anlægsmidler, vejanlæg 2019

05.01.00S00-0014

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

04-12-2018

Åbent punkt

10

Lukket punkt

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

I anlægsbudgettet for 2019 udgør rådighedsbeløbet til vejanlæg 17.896.700 kr.

Budgetoverførslerne fra 2018 til 2019 kan endnu ikke opgøres, men et prioriteret beløb i 2018 på 1.250.000 kr. til trafiksikkerhedsplan 2018 - 2025 forventes overført. Dertil er der et ikke prioriteret beløb på ca. 500.000 kr. Det forventede samlede beløb til anlægsgaver i 2019 vil således samlet være på ca. 19.650.000 kr. Denne sag udgør prioritering af anlægsmidler for 18.950.000 kr.

Anlægsgaverne i 2019 omfatter asfaltarbejder, renovering af broer og bygværker, kabellægning af gadebelysningsanlæg, renovering af vejafvandingsanlæg samt trafiksikkerhedsarbejder.

Såfremt prioriteringsforslaget følges, vil størstedelen af udgifterne blive afholdt i 2019.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller:

- at prioriteringen af anlægsmidlerne for 2019 godkendes.

Natur- og miljøudvalget den 4. december 2018:

Indstillingen godkendes.

Sagsfremstilling

Forslag til prioritering af anlægsmidler er følgende:

- Asfaltarbejder til 9.000.000 kr. på vejnettet med afledte udgifter til blandt andet vejmarkering. Prioriteres med baggrund i belægningsoptimeringssystemet BelOps. I BelOps indrapporteres årligt registrerede belægningskader – disse omsættes i en skadespointliste for samtlige veje. Herudover indarbejdes trafikmængde samt årets belægningsbudget, og på baggrund af disse data udarbejdes et oplæg til den mest fordelssagtige indsats ved udvælgelse af asfaltarbejder. I vedhæftede bilag er der nærmere redegjort for de planlagte belægningsarbejder.
- Renovering af broer og bygværker til 3.800.000 kr. Samlet er der registreret 350 større og mindre broer og bygværker på det samlede Bornholmske vejnet. Renoveringen foretages med baggrund i udarbejdet generaleftersynsrapport med en samlet prioritering. I vedhæftede bilag er der nærmere redegjort for de planlagte arbejder i 2019. Af bilaget fremgår endvidere planlagte renoveringsopgaver i perioden 2020 – 2022.
- Kabellægning af gadebelysningsanlæg i 2019 til 900.000 kr. I 2019 planlægges udført en række kabellægninger på gamle luftledningsanlæg hvor eksisterende masteanlæg

(træmaster / stålmaster) ikke længere vil kunne bære anlægget. Arbejdet planlægges udført i samarbejde med Bornholms Energi og Forsyning. Disse projekter vil blive nærmere beskrevet, når bevillingssagen bliver fremlagt til politisk behandling.

- Renovering af vejafvandingsanlæg til 500.000 kr. Grundet klimaændringerne skal der de kommende år, i samarbejde med Bornholms Energi og Forsyning, iværksættes fælles projekter i relation til regnvands-separering, herunder afvanding af vejene. Udgifterne til disse projekter vil ikke kunne finansieres af driftsbudgettet. Disse projekter vil blive nærmere beskrevet, når bevillingssagen bliver fremlagt til politisk behandling.
- Trafiksikkerhedsarbejder til 4.750.000 kr. Trafiksikkerhedsplan 2018 – 2025 er under udarbejdelse, med efterfølgende forelæggelse til politisk behandling. I planen er der prioriteret en række projekter, som vil forbedre trafiksikkerheden på Bornholm. Projekterne vil blive nærmere beskrevet når bevillingssagen bliver fremlagt til politisk behandling. Trafiksikkerhedsplanen var prioriteret i 2018 med 1.250.000 kr. Dette er derved en forhøjelse med 3.500.000 kr. til samlet 4.750.000 kr.

Økonomiske konsekvenser

Det disponible rådighedsbeløb i 2019 i puljen til vejanlæg på 17.896.700 kr. er afsat under Center for Natur, Miljø og Fritid.

Budgetoverførslerne fra 2018 til 2019 kan endnu ikke opgøres, men der forventes overførsel af et prioriteret beløb på 1.250.000 kr. samt et ikke prioriteret beløb på 500.000 kr., således at det samlede disponible rådighedsbeløb i 2019 udgør ca. 19.650.000 kr. Denne sag indeholder prioriteringer for samlet 18.950.000 kr. Resten af puljen er ikke prioriteret.

Når prioriteringen af anlægsmidlerne efterfølgende bliver fulgt op af bevillingsansøgninger, vil anlægsbevillingerne blive givet til Center for Natur, Miljø og Fritid og Center for Ejendomme og Drift, afhængigt af hvilket center, der har ansvaret for de enkelte projekter.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

11 Anlægsbevilling til kabellægning af gadebelysning 2018

05.01.12S00-0009

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-12-2018	11	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

På Natur- og Miljøudvalgets møde den 6. marts 2018 blev der besluttet en prioritering og anvendelse af anlægsmidlerne på vejområdet for 2018, herunder 900.000 kr. til kabellægning af en række gadebelysningsanlæg med luftledningsanlæg samt udskiftning af gamle stål- og træmasteanlæg med en prioritering af de områder, der står for at skulle indgå i projekt LED-belysning.

Der søges på den baggrund om en anlægsbevilling til at påbegynde en renovering af disse kabel- og masteanlæg.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- a) at der gives en anlægsbevilling på 900.000 kr. til kabellægning af belysningsanlæg i 2018
- b) at der afsættes rådighedsbeløb på 900.000 kr. i 2018 finansieret af den disponible anlægspulje vedrørende vejanlæg
- c) at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Natur- og Miljøudvalget

Natur- og Miljøudvalget den 4. december 2018:

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune er ansvarlig for drift og vedligeholdelse af det kommunale gadebelysningsanlæg med ca. 10.000 belysningsenheder. I forbindelse med projekt LED-belysning, 1. etape, er der behov for kabellægning af en række gamle masteanlæg med luftledninger, herunder udskiftning af stål og træmaster i nødvendigt omfang, i de berørte områder.

I 2018 er projekt LED-belysning påbegyndt i områderne Nyker, Klemensker, Rø, Tejn, Vestermarie, Rutsker, Lobbæk, Nylars og Hasle. Det vil primært være i disse områder, der vil være behov for kabellægning og udskiftning af masteanlæg.

Økonomiske konsekvenser

I anlægsbudgettet for 2018 er der afsat en disponibel anlægspulje til vejanlæg på 20.932.730 kr. inkl. overførsler fra 2017.

Center for Ejendomme og Drift - Vej, park og anlæg – Driftsplanlægning, vurderer at udgifterne til kabellægning af gadebelysningsanlæg i 2018 og 2019, i forlængelse af projekt LED-belysning, 1. etape, vil beløbe sig til 900.000 kr.

Udgiften til kabellægning, foreslås finansieret af den disponible anlægspulje vedrørende vejanlæg for 2018.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

Åbent punkt

12 Afsluttende status - placering af ikke-religiøs gravplads.

23.00.00G01-0011

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

04-12-2018

Åbent punkt

12

Lukket punkt

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

I budgetforliget for budget 2017 blev indskrevet, at Teknik- og Miljøudvalget skulle arbejde videre med at finde et kommunalt areal til en mulig placering af en ikke-religiøs gravplads. Sagen blev behandlet på TMUs møde den 28. august 2017. Det blev besluttet, at der skulle foretages en beregning af etablerings- og driftsomkostninger for en ikke religiøs gravplads på placering B (Pedersker plantage, afdeling 48 a) samt, at sagen skulle sendes i høring i Ældre- og Handicaprådet.

På TMUs møde den 4. december 2017 blev der givet en foreløbig orientering om høringssvar samt dialog med Aaker Menighedsråd omkring en eventuel overtagelse af drift og administration af en ikke-religiøs gravplads på arealet i Pedersker plantage.

Aaker Menighedsråd har efterfølgende meddelt at de har kun interesse for at drifte og administrere gravpladsen såfremt gravpladsen placeres på areal nært tilknyttet Aakirke kirkegård. Menighedsrådet ønsker ikke at være involveret i "ekstern" kirkegårdsdrift.

Der har sideløbende været dialog med Humanistisk Samfund om en eventuel drift af en ikke-religiøs gravplads. De har den 5. november oplyst, at de ønsker der snarest etableres en gravplads samt at de ønsker at finde et så godt sted som muligt med tanke på at der sandsynligvis kun kommer én ikke-religiøs begravelsesplads på Bornholm inden for overskuelig fremtid. Derfor ønsker og finder Humanistisk Samfund det bedst hvis sagen kan sættes i bero og genåbnes af BRK såfremt der senere viser sig muligheder.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- a) At den afsluttende status tages til efterretning og der ligeledes tages stilling til punkt b).
- b) At beslutning på TMU 28.08.2017 omkring placering ind til videre fastholdes og at sagen herefter sættes i bero og afventer yderligere indtil der kommer en forening eller lignende som ønsker at administrere en ikke religiøs gravplads. Når/hvis der kommer en forening eller lignende som melder sig interesseret, genåbnes sagen og den videre nødvendige administrative proces gennemføres (kommuneplantillæg, vedtægter samt takster).

Natur- og Miljøudvalget den 4. december 2018:

Indstillingen besluttet.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen fik i budgetforliget indskrevet følgende sætning:

"Der har i budgetprocessen været drøftelser om etablering af en ikke-religiøs gravplads. Teknik- og Miljøudvalget arbejder på at finde et kommunalt areal til formålet."

Status på sagen siden Teknik- og Miljøudvalgets møde den 4. december 2018:

Aaker Menighedsråd

Sognepræst Birgit Friise har på menighedsrådets vegne svaret retur på henvendelsen angående en evt. overtagelse af drift og styring af en ikke religiøs gravplads (Pedersker plantage, afdeling 48 a). Svaret er følgende:

"Menighedsrådet er positiv overfor administration af ikke religiøs gravplads, men dette i så fald som en del af matriklen Aaker Kirkegård på Møllevej i Aakirkeby, ikke beliggende indenfor gærderne på den ordinære kirkegård men i skovområdet bag kirkegården. Menighedsrådet ønsker ikke at være involveret i "ekstern" kirkegårdsdrift."

Humanistisk Samfund

Der har desuden i maj 2018 endnu engang været kontakt med Humanistisk Samfund, denne gang omkring en evt. overtagelse af drift og styring af en evt. ikke religiøs gravplads på placeringen Pedersker plantage, afdeling 48 a.

Humanistisk Samfund har efterfølgende i sommeren/efteråret 2018 arbejdet videre med en alternativ placering og driftsløsning gennem et evt. samarbejde med Naturstyrelsen Bornholm samt Skovbegravelser A/S.

Humanistisk Samfund har dog midlertidigt sat denne proces i bero indtil videre.

Humanistisk Samfund har den 5. november meddelt, at de selvfølgelig ønsker, at der snart kan etableres en gravplads, men de vil også finde et så godt sted som muligt, med tanke på, at der sandsynligvis kun kommer én ikke-religiøs begravelsesplads på Bornholm inden for overskuelig fremtid. Derfor ønsker og finder Humanistisk Samfund det bedst hvis sagen kan sættes i bero og evt. genåbnes af BRK såfremt der kommer en senere afklaring herpå.

Bemærkninger fra administrationen

Der gøres opmærksom på, at der er i budget 2017 ikke blev afsat midler til en fremtidig kommunal drift og administration af en ikke-religiøs gravplads samt at Ejendomme og Drift p.t. hverken har ressourcer eller kompetencer til drift og administration af en ikke-religiøs gravplads.

Der er nu grundigt blevet søgt på mulige løsninger til en drift og administration af gravpladsen, men det er ikke lykkedes at finde en brugbar løsning. Der anbefales derfor, at kommunen afventer til en evt. forening eller lignende ønsker at løse opgaven med drift og administration. Såfremt en sådan melder sig interesseret skal der udarbejdes kommuneplantillæg, vedtægter samt takster til politisk vedtagelse.

Kommuneplantillægget skal som udgangspunkt udarbejdes for den valgte placering i Pedersker plantage, afdeling 48 a medmindre gravpladsen ønskes placeret på et andet areal.

Der skal desuden i en kommende proces fastlægges en takst for urnenedsættelse på en ikke religiøs gravplads, forventeligt svarende til takst for urnenedsættelse på de ukendtes gravsted på "normale" kirkegårde.

Tidligere sagsbehandling er vedhæftet som bilag, så der kan skabes et nødvendigt overblik over hele sagens forløb.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Åbent punkt

13 Masterplan for udvidelse af dagtilbuddet i Rønne

28.00.00A00-0010

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-12-2018	14	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Natur- og Miljøudvalget orienteres

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede den 24. maj 2017 at udvide kapaciteten i Rønne med op til 95 midlertidige børnehavepladser. Satellitten i bygning 9 på Østre Skole rummer 35 af de midlertidige pladser og en udegruppe-ordning tæller i alt 60 pladser i perioden januar-august.

På kommunalbestyrelsesmødet den 31. maj 2018 blev det besluttet at forlænge den midlertidige satellitløsning på kapacitetsproblemerne på dagpasningsområdet i Rønne med yderligere et år, dvs. i hele 2019.

På samme møde besluttede kommunalbestyrelsen, at der skulle udarbejdes et politisk prioriteret antal langsigtede løsninger. Udgangspunktet i sagsfremstillingen var DGI-stadion med plads til 150 børneenheder, men kommunalbestyrelsen ønskede, at andre placeringer blev undersøgt.

I denne masterplan for udvidelse af dagtilbuddet i Rønne foreslås der en udvidelse af den midlertidige løsning på Østre skole. Dertil er der udarbejdet en procesplan for det videre arbejde frem mod en permanent løsning af kapacitetsudfordringerne i Rønne.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- a) at den midlertidige satellitløsning i bygning 9 på Østre Skole, inkl. udegruppe-ordning, forlænges i en overgangsperiode fra og med 2020 og indtil de øvrige faser i masterplanen er afklaret, og at bygning 9 udvides til at kunne rumme ca. 60-65 børneenheder,
- b) at bygning 9 udvides til at kunne rumme 30 børneenheder ekstra, idet anlægsudgiften til ombygningen i 2019 på 1,8 mio. kr. finansieres af forventede overførte midler fra 2018 under bevilling 11 Dagpasning,
- c) at der etableres en legeplads ved bygning 9 på Østre Skole, idet anlægsudgiften hertil i 2019 på 0,5 mio. kr. finansieres af forventede overførte midler fra 2018 under bevilling 11 Dagpasning,
- d) at der rejses en sag i Natur- og Miljøudvalget med henblik på meddelelse af anlægsbevilling(er) til Center for Ejendomme og Drift,

- e) at der tages stilling til finansieringen af driftsudgifterne på 1,3 mio. kr. årligt i forbindelse med budgetlægningen for 2020 og overslagsår, idet der afsættes budget fra 2020 og indtil en varig kapacitetsudvidelse iværksættes, og
- f) at procesplanen for den mere permanente udvidelse af kapaciteten i Rønne godkendes.

Børne- og Skoleudvalget den 4. december 2018:

Punkterne a, b, c, d og e anbefales.

Ad f) Fase 1 A anbefales, Fase 2 B anbefales, Fase 3 anbefales at afvente senere stillingtagen.

Natur- og Miljøudvalget den 4. december 2018:

Orientering taget til efterretning.

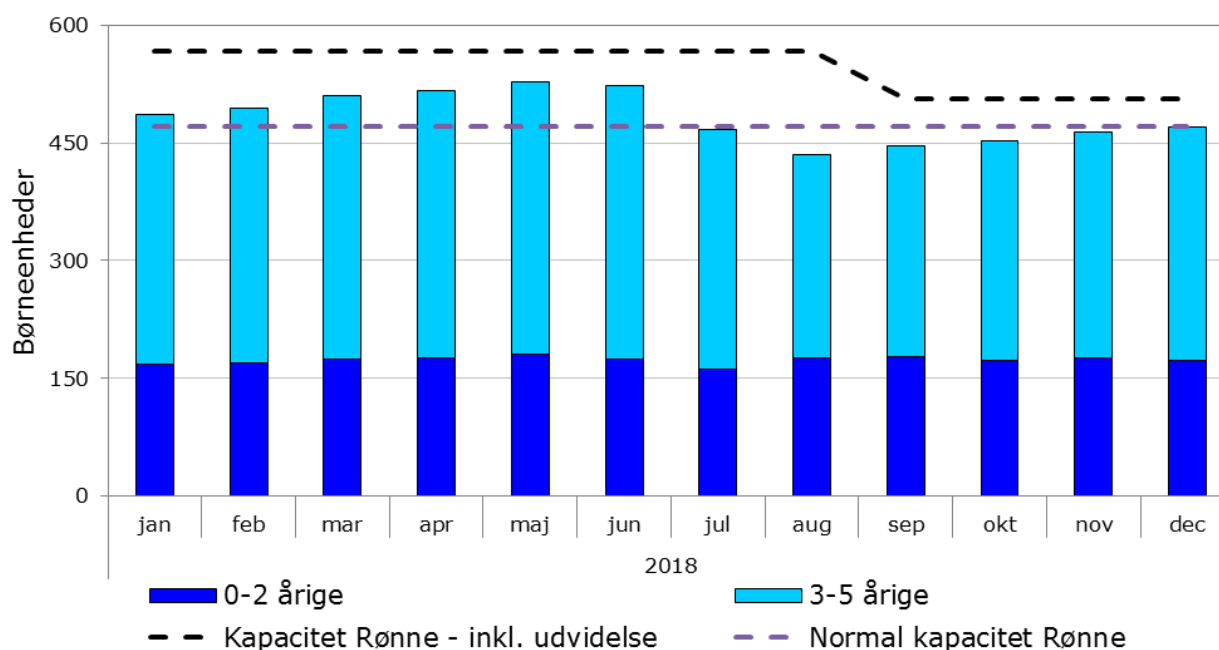
Sagsfremstilling

Børnehusene i Rønne kan tilsammen rumme 104 vuggestue- og 309 børnehavebørn. Dette giver en grundkapacitet på 471 børneenheder, hvor en vuggestueplads tæller for 1,56 børneenhed og en børnehaveplads tæller for 1,00 børneenhed. (Børnehavebørn skal have 2,5 kvadratmeter hver og vuggestuebørn skal have 3,9 kvadratmeter).

Rønneinstitutioner	Vuggestuepladser	Børnehavepladser	Børneenheder
Trinbrættet Rønne Nord	36	87	143
Morbærstiens Børnehave	0	48	48
Børnehuset Skatteøen	24	46	83
Børnehus Søstjernen	14	53	75
Børnehaven Nordstjernen	11	26	43
Natur- og Skovbørnehuset	19	49	79
I alt	104	309	471

Efterspørgslen af daginstitutionspladser i Rønne har dog i store perioder af 2018 været større end grundkapaciteten på 471 børneenheder. Dette fremgår tydeligt af nedenstående graf, der viser at Rønne ikke ville have kunnet levere de efterspurgte pladser i perioden januar til juni/juli og muligvis heller ikke i slutningen af året, uden de midlertidige pladser.

Kapacitet og antal passede børn (opgjort i børneenheder) i Rønnes børnehuse - 2018

Ifølge befolkningsprognosen for 2018 vil antallet af 0-6 årige stige i Rønne i årene fremover jf. tabellen nedenfor. Stigningen i antallet af 0-6 årige er ikke isoleret til Rønne-området, men forventes flere steder på øen.

Befolkningsprognose for 0-6 årige i Rønne frem til 2018

ALDER	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
0	98	108	101	106	108	110	113	116	118	120	121	122	123
1	101	108	113	111	114	116	119	121	125	128	130	131	132
2	104	107	113	116	117	119	121	124	128	131	134	136	138
3	105	113	105	112	116	118	119	122	125	128	131	134	136
4	97	112	128	110	117	120	123	125	129	132	135	138	141
5	137	103	108	128	111	118	121	125	127	130	133	137	140
6	120	144	107	112	130	114	121	124	128	130	133	137	140
I alt	762	795	775	796	812	816	838	857	881	899	918	935	950

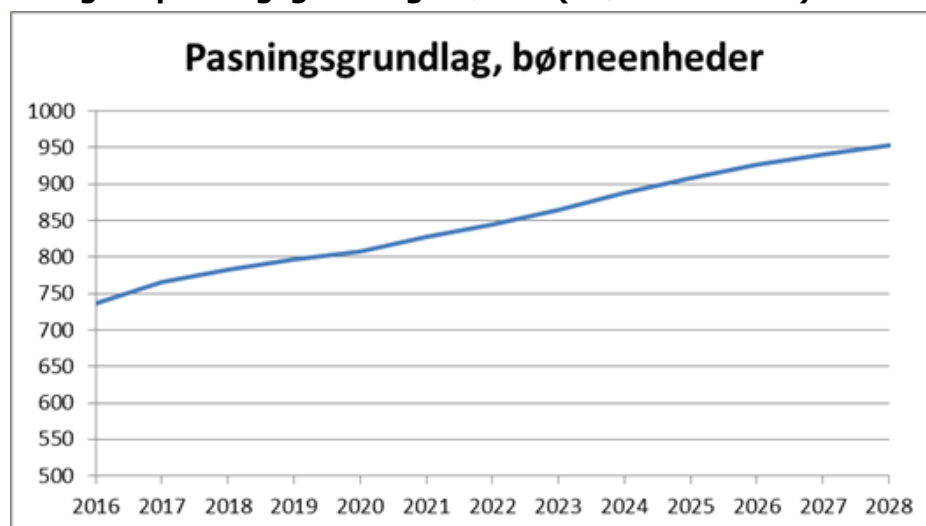
Note: Tallene for 2016, 2017 og 2018 er faktuelle tal pr. 1. januar, mens tallene 2019-2028 er prognosetal.

Nedenstående graf viser den forventede udvikling i pasningsgrundlaget for børn hjemmehørende i Rønne. Pasningsgrundlaget er beregnet med udgangspunkt i befolkningsprognosen ovenfor og er bedste bud på hvor mange børn, med bopæl i Rønne, der potentielt skal passes i Rønne i årene fremover.

Pasningsgrundlaget er opgjort i børneenheder, så det er direkte sammenlignelig med kapaciteten i børnehusene i Rønne. Der kan ikke sættes lighedstegn mellem det beregnede pasningsgrundlag og det forventede antal børn i børnehusene i Rønne. Dette skyldes, at det eksisterer andre dagtilbud til børn i 0-6 årsalderen både kommunalt og privat. Dertil bliver nogle børn fra Rønne passet andre steder på øen eller hjemme. Omvendt bliver en del børn ude fra øen passet i Rønne og søgningen mod Rønne forventes at stige i de kommende år. Dette skyldes at ændringer i Dagtilbudsloven gør at forældre fremover skal have mulighed for at ønske plads i og komme på venteliste til *alle* kommunens dagtilbud.

Ifølge befolkningsprognosen forventes pasningsgrundlaget i Rønne at stige med ca. to procentpoint p.a. i de næste 10-12 år. Det vil f.eks. betyde, at der i 2023 skal passes ca. ti procent flere børn i Rønne end tilfældet er i dag. Når pasningsgrundlaget forventes at stige med ca. 10 procent fra 2018 til 2023, så må det – alt andet lige – også forventes at efterspørgslen efter pladser i børnehusene i Rønne stiger med ca. 10 procent. Sammenholdt med en øget søgning mod Rønne på grund af lovændringen, må det forventes at der skal være en kapacitet i Rønne i 2023 på minimum 600 børneenheder.

Beregnet pasningsgrundlag i Rønne (i børneenheder) for årene 2016-2028

Note: Fra befolkningsprognosen 2018

Med en befolkningsprognose der viser stigende børnetal i Rønne i alle årene frem mod 2028, samt ændring i dagtilbudsloven med forældres ret til at ønske plads og stå på venteliste til dagtilbud, hvor som helst på øen, og med det faktum at bygning 9 på Østre skole kun er en midlertidig løsning, skal der findes en varig løsning på kapacitetsudfordringerne i Rønne.

Masterplan inddelt i en overgangsfase indtil fase 1, 2 og 3 er iværksat for tilstrækkelig kapacitet i Rønne:

Overgangsfase Østre skole bygning 9:

Indtil fase 1, 2 og 3 er afdækket, beregnet og etableret foreslås det, at det midlertidige dagtilbud på Østre skole i bygning 9 fortsættes. Det kræver, at bygning 9 opdateres og udvides til at kunne rumme ca. 60-65 børneenheder.

Der findes ikke andre alternativer til en midlertidig kapacitetsudvidelse i Rønne. Det er dog muligt – via ombygning – at udnytte hele bygning 9 på Østre Skole fuldt ud. I dag bliver kun

cirka halvdelen af bygningen anvendt. Det vil det koste 1,8 mio. kr. i anlægssum at gøre bygning 9 klar til at huse 30 børneenheder ekstra, således at den kan rumme i alt ca. 60-65 børneenheder.

Med et tilbud til 60-65 børn i bygning 9, bør der også tildeles ressourcer svarende til et almindeligt børnehus. Derfor bør koordinatorstillingen opgraderes til en fuld lederstilling og dertil skal der afsættes yderligere ressourcer af til el, vand, varme og rengøring. Omvendt bliver udegruppe-ordningen nedjusteret når antallet af pladser i bygning 9 øges. Nettodriftsudgiften vil således løbe op i 1,3 mio. kr. årligt. Beregningen omfatter kun ekstra udgifter, idet de basale pasningsudgifter finansieres via "pengene følger barnet".

Det kan endvidere bemærkes, at der ikke er areal nok til at opstille yderligere legeredskaber på matriklen ved en udvidelse af antallet af børn. Matriklen skal udvides og der skal afsættes yderligere kr. 500.000 til formålet.

Årlig drift af satellitten med 60-65 børn (inkl. udegruppe-ordning)

Løsning kapacitet i Rønne - årlig nettoudgift	
Udegruppe med 25-30 børn i perioden april-juni	
1,0 pædagogstilling	104
Satellit – bygning 9, Østre Skole (60-65 børn) hele året	
Faglig pædagogisk leder Satellit 1,00 stilling	458
Grundtilskud - til vikarer m.m.	232
Bygningsdrift *) – foreløbigt estimat	294
I alt udegruppe og satellit	1.088
Forældrebetaling m.m.	
Ændring forældrebetaling	-272
Ændring fripl. og søsk.rabat	112
Ændring private	315
Ændring fripl. og søsk.rabat	39
I alt forældrebetaling m.m.	194
I alt	1.282
*) Beløbet omfatter rengøring og opgradering fra tomgangsdrift til fuld drift af bygningen.	

Permanent kapacitetsudvidelse, faserne 1, 2 og 3:

Nøgletalsudgifter i forbindelse med ny byggeri:

75 børneenheder	Ca. 17,5 mio. kr.
150 børneenheder	Ca. 33,0 mio. kr.

Der er ikke medregnet udgifter til køb af grund eller nedrivning af eksisterende bygningsmasse

Opførelsen af et nyt børnehus i Rønne vil koste 0,7 mio. kr. netto årligt til lederløn og basistilskud. Dertil kommer driftsudgifter til bygningen.

Fase 1- Rønne Nord:

- a. Udvidelse af Nordstjernen med ca. 25 børneenheder i samarbejde med Bo42, hvor Bo42 tegner, bygger og udlejer. Nordstjernens bygninger ejes af Bo42. Samarbejdet med Bo42, om leje og drift af dagtilbud bør derfor afdækkes.

eller

- b. BRK bygger og udvider med ca. 25 børneenheder i tilknytning til Nordstjernen. Det skal afdækkes om BRK kan bygge på en grund BRK ikke ejer. Samarbejdet med Bo42, om leje og drift af dagtilbud bør derfor afdækkes.

En daginstitution i et boligsocialt byggeri anses for, at kunne være en beskyttelsesfaktor i forhold til at sikre sundhed og trivsel for børn i boligområdet.

Fase 2 – Rønne Centrum

- a. Ombygning af bygningsmasse ved det gamle gymnasium i Søborgstræde til et børnehus med ca. 75 børneenheder, hvor de nye ejere tegner, ombygger og udlejer. Der skal iværksættes en dialog med de nye ejere.

Og/eller

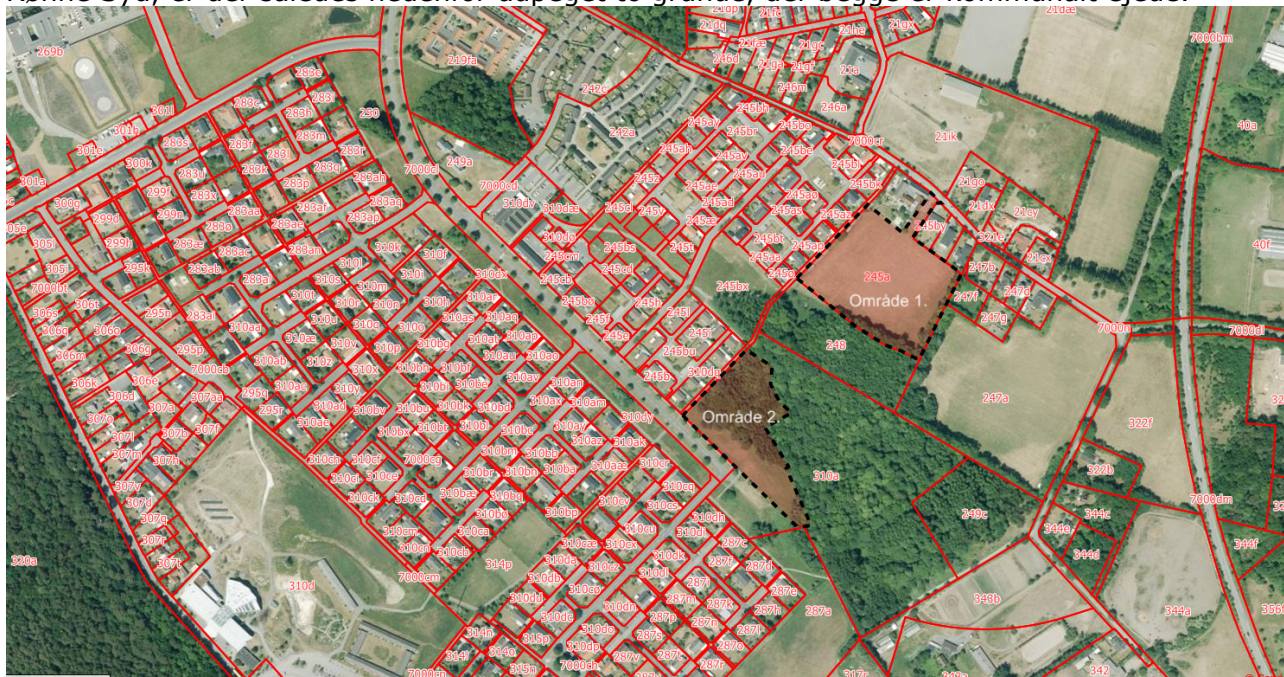
- b. Området ved Østre Skole (Sporteren) er så stort, at der kan bygges en større institution med tilhørende legeplads og parkeringsforhold. Anlægsbudgettet vil afhænge af hvor mange børneenheder der bygges til. Ifølge Ejendomme og Drift vil opførelsen af en ny institution med plads til 150 børneenheder koste ca. 33 mio. kr. Dertil skal der afsættes midler til anlæggelse af legeplads. Bygning 9 vil kunne være en del af institutionen og anlægsbudget vil muligvis kunne reduceres i forhold til dette.

Fase 3 – Rønne Syd

Forudsætningerne for befolkningsprognosens vækst er bl.a. at der sker væsentligt mere nybyggeri end der er realiseret de senere år. Det betyder at den vækst i børnetallet, der ses i befolkningsprognosen, er tæt knyttet til de boliger, der forventes opført i de kommende år. Det kan planlægningsmæssigst være naturligt at koble institutionsbyggeriet til de områder, hvor udviklingen forventes at ske.

ØEPU har i forbindelse med målarbejdet besluttet at påbegynde udviklingen af Rønne Syd, hvor der – afhængigt af, hvilken type boliger der bygges – vil kunne forventes at bosætte sig børnefamilier.

Plan har som konsekvens af ØEPU's beslutning undersøgt mulighederne for placering af en ny institution i forbindelse med det forventede nybyggeri. I forhold til den forventede udvikling af Rønne Syd, er der således nedenfor udpeget to grunde, der begge er kommunalt ejede.

Figur 1 Oversigtskort

Område 1

Arealbeskrivelse

1. Arealet er beliggende ved Smedegårdsvej bag den tidligere børnehave Marthas Minde.
2. Arealet der kan overvejes til daginstitution er på ca. 17.000 m² og beliggende i landzone og omfattet af 3 km kystnærhedszonen.
3. området er omfattet af kommuneplanramme 101.R.24, rekreativt område ved Marthas Minde og udlagt til rekreativt område samt offentligt område.
4. Syd for området er fredskov som rummer vådområdet Dammebæk. Mod vest er cykel/gangstien Marthasminde stien og parcelhuskvarteret ved Peter Ipsens Vej. Mod nord er et mindre boligkvarter ud til Smedegårdsvej og en hesteløkke. Mod øst er markarealer, spredt boligbebyggelse og Søndre Ringvej.
5. der kan etableres køreadgang fra Smedegårdsvej med hovedadgang fra Åkirkebyvej. Denne løsning er imidlertid problematisk da Smedegårdsvej også er belastet af intern trafik i det tilknyttede parcelhusområde samt er adgangsvej til Søndermarksskolen. Alternativt kan trafikale løsninger med adgang fra Peter Ipsens Vej eller Sagavej vurderes.
6. Området er kommunalt ejet.

Vurdering

- Området er i direkte tilknytning til byen og omfattet af 3 km kystnærhedszonen hvilket kræver en særlig planlægningsmæssig begrundelse for inddragelse i byzone. I dette tilfælde kan det være en del af udviklingsplanen for Rønne syd.
- Området er omfattet af skovbyggelinje hvortil der forudsættes dispenseret i forbindelse med vedtagelse af en lokalplan for området.
- Ved kommune- og lokalplanlægning kan området eller en del af området ændres til brug for institutionsformål.
- På området kan der ikke længere lokalplanlægges for støjfølsom anvendelse (f.eks. boliger) på grund af helikopterflyvepladsen, men det vil ikke berøre en daginstitution.

- Vejadgangsforholdene skal bearbejdes.

Område 2

Arealbeskrivelse

1. Arealet er beliggende ved den sydlige ende af Sagavej
2. Arealet der overvejes til daginstitution er på ca. 10.500m² og beliggende i landzone.
3. Området er omfattet af kommuneplanramme 101.R.14, Marthasmindeskoven, som rekreativt område, der ved lokalplanlægning kan overføres til byzone.
4. Syd for området findes Sagavej og Fredensborgvej samt parcelhuskvarteret Rønne syd. Mod vest er Peter Ipsens vej kvarteret, og mod nord og øst er Marthasmindeskoven som er ca. 6,5 ha. Løvskov. Dele af skoven er fredskov.
5. Der er fin adgang til området fra Sagavej og Fredensborgvej. En lokal bybus har stoppested over for området. Herudover er området tilknyttet cykel- og gangstiforbindelser.
6. Området er kommunalt ejet.

Vurdering

- Området er i direkte tilknytning til byen og omfattet af 3 km kystnærhedszonen hvilket kræver en særlig planlægningsmæssig begrundelse for inddragelse i byzone. I dette tilfælde kan det være en del af udviklingsplanen for Rønne syd.
- Området er omfattet af skovbyggelinje hvortil der forudsættes dispenseret i forbindelse med vedtagelse af en lokalplan for området.
-
- Der kan planlægges så området ændres til brug for institutionsformål (Området var i den forrige kommuneplan udlagt til offentlige institutioner m.m.). På området kan der ikke længere lokalplanlægges for støjfølsom anvendelse (f.eks. boliger) på grund af helikopterflyvepladsen, men det vil ikke berøre en daginstitution.
- Der er gode adgangsforhold fra fordelingsvejen Sagavej.

Områderne er ikke registreret i kommunens bluespots kort og må dermed forventes at være uden for risiko ved ekstrem regn.

Procesplan

- 4. december: Børne- og Skoleudvalget indstiller til kommunalbestyrelsen hvilke modeller procesplanen skal indeholde ud fra faserne 1,2 og 3
- December/januar: afklaring af de besluttede modeller evt. i samarbejde med eksterne samarbejdspartner
- Januar/februar: kvalificering af byggeprojekter
- Marts: Politisk beslutning

I takt med masterplanen for Rønnes udvikling, vil der blive set på nedlæggelse af øvrige børnehuse i forhold til efterspørgsel og drift der jfr. Strategi for dagtilbud, ikke længere vil være faglig eller økonomisk bæredygtig.

Økonomiske konsekvenser

Anlæg

Udvidelsen af den midlertidige satellitløsning medfører anlægsudgifter for samlet 2,3 mio. kr. Anlægsudgifterne kan finansieres af forventede overførte midler fra 2018 under bevilling 11 Dagpasning. Finansieringsforslaget forudsætter, at overskuddet på bevilling 11 Dagpasning

overføres fra 2018 til 2019, hvilket forventes godkendt på kommunalbestyrelsens møde i april måned 2019.

Drift

Der er i 2019 afsat 1,2 mio. kr. til satellitløsningen. Forlængelsen og udvidelsen af den midlertidige satellitløsning medfører årlige driftsudgifter på 1,3 mio. kr. fra 2020 og indtil en varig kapacitetsudvidelse iværksættes. Der nedjusteres ganske betydeligt i udegruppe-ordningen hvilket er årsagen til at de årlige driftsudgifter ikke øges yderligere end de 0,1 mio. kr. Det indstilles, at der tages stilling til finansieringen af driftsudgifterne i forbindelse med budgetlægningen for 2020 og overslagsår.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

14 Nyt børnehus i Allinge

82.06.02P20-0001

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

04-12-2018

Åbent punkt

14

Lukket punkt

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Natur- og Miljøudvalget orienteres

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med aftale om budgetforliget for 2019, blev det aftalt, at opførelsen af nyt børnehus i Allinge udsættes til 2021. Børne- og skoleudvalget blev på mødet d. 6. november 2018 præcenteret for en ny tidsplan for byggeriet. Ny tidsplan var vedlagt som bilag.

Børne- og skoleudvalget skulle endvidere afklare, om projektet skulle ændres senest ved udgangen af 2018. Driften af Tejn børnehus fortsætter uændret.

Børne- og skoleudvalget besluttede på mødet d. 6. november 2018, at der skal udarbejdes en procesbeskrivelse, der har som mål at etablere et nyt dagtilbud i Allinge placeret ved Bornholms Idræts- og Kulturcenter (BIKC) samt at Tejn Børnehus bevares som selvstændig institution. Udvalget ønskede procesbeskrivelsen på dagsorden til udvalgets møde i december '18 med henblik på at vurdere, om det skal indstilles til kommunalbestyrelsen, at det oprindelige projekt skal ændres.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller:

- a) At procesplan for nyt børnehus i Allinge drøftes
- b) At Børne- og Skoleudvalget tager stilling til, om den ændrede procesbeskrivelse skal indstilles til kommunalbestyrelsens godkendelse hvorved den oprindelige beslutning om bygning af ét nyt børnehus på Nordlandet omgøres til at etablere et nyt børnehus med 70 børneenheder beliggende ved Bornholms idræts og kulturcenter og Tejn Børnehus bevares

Børne- og Skoleudvalget den 4. december 2018:

Ad. a) drøftet

Ad. b) Børne- og Skoleudvalget anbefaler, at den ændrede procesbeskrivelse skal indstilles til kommunalbestyrelsens godkendelse hvorved den oprindelige beslutning om bygning af ét nyt børnehus på Nordlandet omgøres til at etablere et nyt børnehus med 70 børneenheder beliggende ved Bornholms idræts og kulturcenter og Tejn Børnehus bevares. Maike Fiil og Linda Persson undlader at stemme.

Natur- og Miljøudvalget den 4. december 2018:
Orientering taget til efterretning.

Sagsfremstilling

D. 19. november 2018 afholdt BRK et møde med BIKC med henblik på en fælles orientering om planer og status.

Her blev der i samarbejde mellem Center for Ejendomme og Drift, Ejendomsservice og Center for Børn og Familie og BIKC udarbejdet en tidsplan for opførelse af børnehus i Allinge, som belyser de aktiviteter, der skal udføres sideløbende eller i fællesskab, med henblik på politisk stillingtagen til, om den det oprindelige projekt skal ændres.

Følgende procesplan blev aftalt, hvori BIKC oplyste deres foreløbige plan for aktiviteter, som her er fremhævet med **fed** skrift:

Aktivitet	Delaktivitet	Bemærkninger	Politisk behandling	Leverance færdig
Statusmøde med Nordlandshallen BIKC	Orientering om planer og status	Hvor er BIKC i processen Hvor er samarbejdsfladerne Hvordan kan BRK støtte projektet		19. november 2018
Funktionsafklaring		BIKC udarbejder bygnings- og rumoversigt, funktioner m.m.		December 2018
Politisk strategi		Fremlægelse af forslag til procesplan for opførelse af Børnehus i Allinge	BSU/(NMU)/ØEPU/KB NMU orienteres	December 2018
Planafklaring		Planforhold omkring ny placering afklares	Hvis der vælges en placering i forbindelse med Nordlandshallen, skal der udfærdiges en ny lokalplan.	Ca. 9 måneder fra den igangsættes.
Inddragelsesperiode BRK/BIKC	Nedsættelse af fælles BRK/BIKC projektgruppe, Afklarende brugermøder	Der kan nedsættes tværgående brugergrupper på tværs af BRK og BIKC og øvrige foreninger i området Brugerinddragelsen omfatter repræsentanter for brugere, personale og eksterne interessenter i lokalområdet. Der afholdes et inspirationsmøde og idemøde, sideløbende/sammen med BIKC arbejde	Evt. Politisk udpegelse/deltagelse i dialogforum/Borgermøder m.m. Der vil blive fremlagt en sag forinden.	Marts 2019
Skitseforslag BIKC	BIKC udarbejder skitseforslag	Skitseforslag til brug for det videre fonds- og finansieringsarbejde		Marts 2019
Indholdsafklaring BIKC	BIKC samarbejder med diverse interessenter	Kærnehuset, Sundhedscenter/Trimcenter, Børn og ældre, Køkkenfaciliteter, lokal historisk arkiv, <u>Børnehave-samarbejde</u>, BRK m.m.		Marts 2019
Fondsarbejde BIKC	BIKC søger fonde	Det anslås at der er tilvejebragt fornødne midler i 2019. Egen opsparing, Lånegaranti fra BRK, LAG Bornholm BRK bidrager i fornødent omfang.		December 2019

		BIKC udfører selv afrapportering til fonde		
Projektering af Nordlandshallen BIKC		BIKC har indgået samarbejde med rådgiver om projektering af hovedprojekt til udbud		Juli/august 2020
Nedsættelse af byggeudvalg for Allinge Børnehus	Politisk sag	Kan det eksisterende byggeudvalg samles eller skal der udpeges et nyt udvalg.	BSU/NMU/ØEPU/KB	Efterår 2020
	Byggeudvalg	Rådgiver, 2 udvalgsformænd, 2 Centerchefer, 2 ledere, 1 personale, 1 Forældre		
	Brugerudvalg	Rådgiver, Center for Børn og Familie, Forældre råd Medarbejdere, Ejendomsservice, BIKC		
Byggeproces Nordlandshallen BIKC		Opførelse af diverse bygninger og diverse ombygninger, incl. udbudsperiode. Planarbejde, Udbud, Byggeperiode, aflevering		2022
Projektering af Allinge børnehus	BRK	Ejendomsservice har indgået samarbejde med ekstern rådgiver		2020/2021
Fysisk planlægning				
	Planarbejde	Undersøgelse af planforhold. Afhængig af endeligt placementsvalg.	Indstilling til NMU om igangsætning. Udarbejdelsesperiode. Sag til NMU derefter høringsperiode på 8 uger. Godkendelse af KB	2021
	Projekteringsændringer	Definering af evt. projektforandringer i henhold til bruger/personaleønsker. Der er samlet afsat en måneds tegnestuearbejde til opgaven i rådgivertilbud.		
	Projektering	Endelig projektering af hovedprojekt	Godkendelse på NMU/BSU/ØEPU/KB	2021
	Byggesagsbehandling	Forventet sagsbehandlingstid på min 5 måneder.	55 kalenderdage fra et fuldt belyst projekt er modtaget.	2021
	Udbudsperiode	Projektet kører som totalrådgiveropgave, hvorfor rådgiver forestår alt udbud.		2021
	Licitation			2021
	Byggeperiode			2021/2022
	Indflytning			2023

Opmærksomhedspunkter ved ikke at fastholde tidligere beslutning om at sammenlægge Tejn og Allinge børnehuse i et nyt fælles børnehus på Nordlandet:

Estimeret pasningsbehov (opgjort i børneenheder) for Alling/Tejn i perioden 2018-28

[illegible]

+/-	16	11	4	1	-2	-6	-9	-11	-13	-15	-16
-----	----	----	---	---	----	----	----	-----	-----	-----	-----

Prognosetallene er omregnet til børneenheder, hvor et vuggestuebarn (0-2 år) tæller for 1,56 enheder og et børnehavebarn (3-5 år) tæller for 1,0 enhed.

Senest vedtagne befolkningsprognose viser et kapacitetsbehov i 2028 på 107 børneenheder, tillægges dette tal 10% som sikkerhedsmargin, så der kan tages højde for spidsbelastninger op til skolestart, vil der i 2023 være behov for kapacitet til yderligere 6 børneenheder. I 2028 vil der være et kapacitetsbehov på 118 børneenheder, det betyder at såfremt Tejn bevares og der skal bygges en institution i Allinge, så skal børnehuset have en kapacitet på 70 børneenheder mod Allinge børnehus, der i dag har plads til 54 børneenheder. Alternativt kan der søges at rekruttere dagplejere.

Beslattes det, at bevare børnehuse i både Tejn og Allinge, frem for den tidligere vedtagne beslutning, om et samlet børnehus, vil det i tilfælde af kommende fald i børnetal ikke være muligt at samle områdets børn i en institution, som det var hensigten med ét samlet børnehus. Såfremt der skal være 2 børnehuse på Nordlandet, vil der kunne opstå usikkerhed hos forældre og personale om, hvorvidt de enkelte børnehuse vil være bæredygtige.

Opmærksomhed på at det, jf. strategien for fremtidens dagtilbud, kan blive nødvendig at fastholde eller øge "puljen til små børnehuse" i tilfælde af det beslattes at bevare 2 børnehuse i området.

Der er i procesplanen for en projektændring ikke taget stilling til, om det at bevare Tejn børnehus, vil medføre øgede ejendomsdriftsudgifter.

I en ny institution i Allinge bør der jf. befolkningsprognosen være plads til 70 børneenheder. Det vil kræve store dele af udearealerne bag ved hallen. Grunden med tennisbanerne ejes af Allinge-Sandvig gymnastikforening og der har ikke været konkrete forhandlinger om vilkår for salg eller leje. Om børnehuset er på 60 eller 70 børneenheder gør ingen forskel driftsmæssigt, og de bæredygtighedsprincipper, der allerede er beskrevet vil stadig være gældende. En institution til 70 børneenheder vil koste 17,5 mio. kr. ifølge nøgletal, der er i dette tal ikke taget højde for køb eller leje af grund samt grundens beskaffenhed. Årlig bygningsdrift anslås til være mellem 500.000 kr. og 550.000 kr. med reference til Nexø Børnehus og Trilobitten.

Den nuværende årlige bygningsdrift i Allinge og Tejn Børnehus er 250.000 – 300.000 kr. pr. hus.

Det område, hvor et nyt dagtilbud påtænkes placeret ved BIKC, er opmålt til at være ca. 6.800 m². Til sammenligning er grunden ved Nexø Børnehus 11.800 m² og Nexø børnehus er 914m². Størrelsen på grunden ved BIKC vanskeliggør umiddelbart eventuelle udvidelsesmuligheder, hvis det skulle blive nødvendigt på et senere tidspunkt.

Hvis der ikke bygges nyt samlet børnehus og Allinge og Tejn bevares, rammer institutionerne kapacitetsloftet inkl. sikkerhedsmargin i 2021/22, men dette er afhængig af om befolkningsprognosen for området holder. I øjeblikket er der kun 3 børn, der er skrevet op til at starte i de 2 børnehuse (ud over dem der går der for nuværende).

BIKC har oplyst, at de ønsker at samle byens aktiviteter og muligheder for områdets mindste børn i og omkring BIKC. Der er ikke oplyst konkrete mål med samarbejdet med BRK.

BIKC har ved mødet indikeret, at det er BRK der er byggherre og driftsherre af Børnehuset, men at det skal ses i sammenhæng med det byggeri BIKC påtænker.

Økonomiske konsekvenser

Såfremt der ikke opføres et nyt fælles børnehus på Nordlandet, skal den tidligere besluttede driftsbesparelse på lederløn og basistilskud på 0,7 mio. kr. årligt tilbageføres. Som det fremgår af nedenstående, udgør beløbet 355.000 kr. i 2022 og 694.000 kr. fra 2023.

Besluttet driftsbesparelse ved opførelse af nyt børnehus i Allinge

(beløb i 1.000 kr.)	2019	2020	2021	2022	2023-
Nyt børnehus Allinge, driftsbespar. (2017)	0	-694	-694	-694	-694
Udskydelse Allinge Børnehus i ½ år (2018)	0	339			
Udskydelse Allinge Børnehus i 2 år (2019)	0	355	694	339	
I alt	0	0	0	-355	-694

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

15 Beskæftigelsesplan 2019

15.00.15P15-0009

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-12-2018	15	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Social- og Sundhedsudvalget orienteres
Natur- og Miljøudvalget orienteres
Børne- og skoleudvalget orienteres
Klima- og Bæredygtighedsudvalget orienteres
Økonomi, Erhvervs- og Planudvalget orienteres
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal godkende Beskæftigelsesplan 2019 på møde den 20. december 2018, hvorefter Beskæftigelsesplanen 2019 offentliggøres.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- a) At Beskæftigelsesplan 2019 godkendes
- b) At Beskæftigelsesplan 2019 videresendes til orientering i Integrationsrådet, Handicaprådet og Det regionale Arbejdsmarkedsråd.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 7. november 2018:
Indstillingen godkendes med få rettelser til Beskæftigelsesplan 2019.

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 26. november 2018:
Orienteringen taget til efterretning.

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. december 2018:
Social- og Sundhedsudvalget anbefaler, at der i udmøntningen af beskæftigelsesplanen er særligt fokus på rekruttering til Social- og Sundhedsudvalgets områder, hvor det ses at medarbejderne forventes at forlade arbejdsmarkedet i en højere takt end der aktuelt kan rekrutteres.

Børne- og skoleudvalget den 4. december 2018:
Beskæftigelsesplanen anbefales godkendt.

Natur- og Miljøudvalget den 4. december 2018:
Orientering taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget godkendte på deres møde den 5. september 2018 metode og proces for udarbejdelse af Beskæftigelsesplan 2019. Udkast til Beskæftigelsesplan 2019 forlægges udvalgene til orientering og skal endelig godkendes af Kommunalbestyrelsen den 20. december 2018.

Beskæftigelsesplan 2019 tager udgangspunkt i de visioner Kommunalbestyrelsen har besluttet, beskæftigelsespolitiske mål, tværgående politikker og strategier samt rammebetingelser ved gældende lovgivning.

Beskæftigelsesplanen 2019 vil være en viderebearbejdning af Beskæftigelsesplanen 2018 idet en række initiativer er iværksat, og vil blive videreført ind i år 2019. Et gennemgående fokus vil være mål og strategier for, hvordan vi sikrer kvalificeret arbejdskraft for dels at fremme væksten i det Bornholmske samfund og dels understøtte den positive udvikling i tilflytningen til Bornholm.

Beskæftigelsesministerens politiske mål for 2019

Beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen har udmeldt syv beskæftigelsespolitiske mål for 2019, hvoraf kun det 7. punkt "Flere personer med handicap skal i beskæftigelse" er nyt.

Ministerens mål er vejledende for kommunerne og skal således ikke nødvendigvis indgå i Beskæftigelsesplan 2019.

1. Flere personer skal i beskæftigelse eller uddannelse i stedet for at være på offentlig forsørgelse
2. Virksomhederne skal sikres den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft
3. Flere flygtninge og familiesammenførte til flygtninge skal være selvforsørgende
4. Flere jobparate personer på kontanthjælp skal i beskæftigelse og flere aktivitetsparate bliver jobparate eller kommer i beskæftigelse. Der bør i indsatsen være et særligt fokus på kvinder med indvandrerbaggrund.
5. Bekæmpelsen af socialt bedrageri og fejludbetalinger skal styrkes
6. Udsatte ledige skal have en indsats
7. Flere personer med handicap skal i beskæftigelse.

Kvalificeret arbejdskraft på Bornholm

Befolkningsstrukturen på Bornholm spiller en væsentligt rolle i forhold til rekruttering af kvalificeret arbejdskraft. De senere års reformer har til formål at sikre, at flest mulige borgere får en tilknytning til enten uddannelse og/eller beskæftigelse og at færrest mulige personer modtager midlertidig eller varig offentlig forsørgelse.

Dette søges løst ved, at beskæftigelsesindsatsen har fokus på en individuel, tværfaglig og sammenhængende indsats til borgerne som er i risikogruppen samt særlig fokus på den virksomhedsrettede indsats, hvor samarbejdet på tværs af de kommunale centre er centralt.

I forbindelse med den stigende efterspørgsmål på arbejdskraft er der et udvidet fokus på rekruttering af kvalificeret arbejdskraft fra det øvrige Danmark samt udlandet.

Vedhæftet udkast til Beskæftigelsesplan 2019 er udarbejdet som en helhedsorienteret og sammenhængende plan mellem de udfordringer som Bornholm står overfor, de lokalt fastsatte mål, strategiske prioritering og tilrettelæggelse af indsatsen samt beskæftigelsesministerens fastsatte mål for 2019.

Procesplan

Beskæftigelsesplan 2019 videresendes til udvalgsorientering for behandling ved deres møder ultimo november/primo december 2018.

Formelt fra ministeren er der krav om, at Beskæftigelsesplanen godkendes af Kommunalbestyrelsen, sendes til høring i Det regionale Arbejdsmarkedsråd og efterfølgende offentliggøres på kommunes hjemmeside.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Åbent punkt

16 Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

00.01.00P35-0102

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

04-12-2018

Åbent punkt

16

Lukket punkt

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- ingen punkter videresendes.

Natur- og Miljøudvalget den 4. december 2018:

Besluttet.

Åbent punkt

17 Gensidig orientering

00.01.00P35-0102

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

04-12-2018

Åbent punkt

17

Lukket punkt